Työvalmennussäätiö Luotsin ja Kanta-Hämeen hyvinvointialueen välinen liikkeenluovutus

Aluehallitus 23.11.2026
5330/00.01.00/2026

Valmistelija toimialajohtaja Jussi Savola, puh. 040 330 5512, jussi.savola(at)omahame.fi, hallintojohtaja Katja Tommiska, puh. 040 821 2396, katja.tommiska(at)omahame.fi, johtava juristi Kari Suokas, puh. 050 464 0336, kari.suokas(at)omahame.fi

Selostus

Kanta-Hämeen hyvinvointialueella ja Työvalmennussäätiö Luotsilla on ollut voimassa puitesopimus koskien sosiaalihuoltolaissa tarkoitettua sosiaalista kuntoutusta, laissa kehitysvammaisten erityishuollosta ja vammaispalvelulaissa tarkoitettuja työ- ja päivätoimintaa sekä laissa kuntouttavasta työtoiminnasta tarkoitettua kuntouttavaa työtoimintaa.

Puitesopimuksen piiriin kuuluvien palveluiden osalta hyvinvointialueella on noussut vuoden 2025 aikana esille tarve tarkastella palveluiden järjestämistapoja ja niiden organisointia vuoden 2026 aikana siten, että mahdolliset muutokset palveluiden järjestämistapojen ja organisoinnin osalta on mahdollista toteuttaa vuoden 2027 alusta. Tällä perusteella aluehallitus on kokouksessaan 15.12.2025 päättänyt irtisanoa hyvinvointialueen ja Työvalmennussäätiö Luotsin välisen puitesopimuksen päättymään 31.12.2026.

Aluehallituksen päätöksen jälkeen keväällä 2026 tehdyssä selvitystyössä tarkasteltiin konsernin sisäisten organisaatiorakenteiden toimivuutta ja tarkoituksenmukaisuutta. Arvioinnin lähtökohtana on ollut, miten hyvinvointialueen palvelurakenteet muodostavat toimivan, vaikuttavan ja taloudellisesti hallitun kokonaisuuden sekä miten ne tukevat hyvinvointialueen strategisten tavoitteiden toteutumista.

Työvalmennussäätiö Luotsin osalta selvityksessä tarkasteltiin kolmea vaihtoehtoista mallia järjestää vammaisten työtoiminnan ja päivätoiminnan (Lammi), mielenterveyskuntoutujien työtoiminnan ja työllistymistä tukevan toiminnan sekä kuntouttavan työtoiminnan palvelut vuoden 2026 jälkeen.

Kokouksessaan 20.4.2026 aluehallitus päätti, että Työvalmennussäätiö Luotsin palvelutuotannon järjestämisessä siirrytään vaihtoehdon VE2 mukaiseen ratkaisuun, jossa palvelutuotanto siirtyy hyvinvointialueen omaksi toiminnaksi; tavoitteena on palvelutuotannon siirtyminen hyvinvointialueen omaksi toiminnaksi 1.1.2027 alkaen; lopullinen toimeenpanopäätös tuodaan aluehallituksen päätettäväksi valmistelun jälkeen.

Aluehallituksen päätöksen mukaan jatkovalmistelussa on selvitettävä palvelutuotannon siirtämiseen liittyvät henkilöstövaikutukset, sopimus- ja vastuuvaikutukset, toimitilajärjestelyt sekä Luotsi Kehitys Oy:n asema. Toimeenpanon keskeisin riski liittyy toiminnan hallittuun integrointiin hyvinvointialueen organisaatioon. Toimeenpanolle laaditaan vaiheistettu suunnitelma, jossa varmistetaan palvelujen jatkuvuus siirtymävaiheessa. Lopullinen päätös palvelutuotannon siirtämisestä tuodaan aluehallituksen päätettäväksi erikseen valmistelun valmistuttua.

Aluehallituksen päätöksen toteuttamiseksi on perustettu projektiorganisaatio, jonka työskentelyä on ohjannut projektiryhmä.

Projektiryhmässä on ollut edustus paitsi hyvinvointialueen kaikilta tarvittavilta vastuualueilta ja säätiöstä, myös säätiön tytäryhtiöstä, Hämeenlinnan kaupungilta ja Hämeenlinna-Vanajan seurakunnasta. Projektiryhmän alaisuudessa tehtävä valmistelutyö on jakaantunut useisiin alatyöryhmiin ja tehtäväalueisiin, joissa on ollut tarvittava edustus eri osapuolilta. Alatyöryhmiä ja tehtäväalueita ovat olleet:

- asiakaspalvelut-alatyöryhmä
- HR-alatyöryhmä
- hallinnollis-juridisen valmistelun tehtävät
- sopimus- ja vastuuasiat -alatyöryhmä
- talousasiat
- toimitila-asiat
- tietohallintoasiat
- Luotsi Kehitys Oy:n asema

Projektiryhmä on käsitellyt kokouksessaan 4.11.2026 alatyöryhmien ja tehtäväalueiden loppuraportit. Tarvittavilta osin työ on jatkunut vielä projektiryhmän kokouksen jälkeen.

Toimintojen siirtämisessä on päädytty liikkeenluovutukseen, jossa siirtyy säätiön koko palvelutuotanto toiminnallisena kokonaisuutena, käsittäen kaiken säätiön toiminnan ja siihen liittyvän omaisuuden, mukaan lukien Luotsi Kehitys Oy:n osakkeet sekä kaikki edellä mainittuihin liittyvät oikeudet, velat, vastuut ja sopimukset. Säätiön rahavarat ja saatavat jäävät kuitenkin säätiölle.

Liiketoiminnan arvonmääritys ja luovutusvastike

Työvalmennussäätiö Luotsin hallitus on kokouksessaan 18.11.2026 käsitellyt palveluliiketoiminnan luovutusta ja siihen liittyvää arvonmääritystä. Säätiön hallitus on katsonut, ettei FCG Oy:n laatima arvonmääritys kaikilta osin kuvaa Luotsi-konsernin taloudellista tilannetta ja toiminnan kehitystä, ja esittänyt luovutettavan liiketoimintakokonaisuuden käyväksi arvoksi 178.432 euroa.

FCG Oy:n laatimassa arvonmäärityksessä liiketoiminnan tuottoarvo on arvioitu negatiiviseksi. Arvonmäärityksen lopputulokseen vaikuttavat olennaisesti tulevaa tuloksentekokykyä ja kustannusrakennetta koskevat oletukset. Säätiön hallitus on tuonut esiin erityisesti viime vuosina toteutettujen henkilöstö- ja toimitilajärjestelyjen vaikutukset sekä toiminnan taloudellisen kehityksen. Näiden seikkojen perusteella liiketoiminnan arvonmääritykseen liittyy epävarmuutta, eikä yksittäisen tuottoarvolaskelman voida katsoa yksin ratkaisevan luovutettavan kokonaisuuden arvoa.

Luovutuksen kohteena on toiminnallinen kokonaisuus, johon sisältyvät palvelutuotannon jatkamisen edellyttämä omaisuus, henkilöstö, sopimukset ja muut toiminnalliset järjestelyt sekä Luotsi Kehitys Oy:n osakkeet. Liiketoimintakokonaisuuden arvoa arvioitaessa otetaan huomioon myös toiminnan jatkuvuus, olemassa olevat tuotannolliset valmiudet ja niiden merkitys hyvinvointialueen oman palvelutuotannon järjestämiselle.

Luovutuksen taloudellista hyväksyttävyyttä arvioitaessa otetaan huomioon, että luovutettavan liiketoimintakokonaisuuden arvo ja säätiölle maksettava rahavastike ovat eri asioita. Lopullinen rahavastike määräytyy nettomääräisesti siten, että liiketoimintakokonaisuudelle määritetystä

arvosta vähennetään hyvinvointialueen vastattaviksi siirtyvät velat (sisältäen mm. lomapalkkavelka) ja vastuut. Lopullinen rahavastike vahvistetaan osapuolten hyväksymän luovutustaseen perusteella. Hyvinvointialueen vastattaviksi siirtyvät velvoitteet ovat hyvinvointialueelle todellisia taloudellisia vastuita, vaikka ne vähennetään rahavastikkeesta.

Järjestelyä arvioidaan hyvinvointialueen omana kokonaistaloudellisena arviona, jossa otetaan huomioon sekä FCG Oy:n arvonmääritys että säätiön hallituksen esittämät perustelut. Valmiin toiminnallisen kokonaisuuden vastaanottamisella on hyvinvointialueelle taloudellista ja toiminnallista merkitystä suhteessa vaihtoehtoon, jossa vastaava palvelutuotanto rakennettaisiin uudelleen. Palvelujen jatkuvuuden turvaaminen ja siirron tarkoituksenmukaisuus perustelevat liiketoimintakokonaisuuden hankkimista, mutta eivät sellaisinaan muuta sen käypää arvoa.

Edellä esitetty huomioon ottaen säätiön hallituksen esittämää 178.432 euron liiketoiminta-arvoa voidaan pitää hyväksyttävänä lähtökohtana ja enimmäisarvona liikkeenluovutuksen toteuttamiselle. Lopullinen rahavastike perustuu liiketoimintakokonaisuuden arvosta vähennettäviin, hyvinvointialueen vastattaviksi siirtyviin velkoihin ja vastuisiin siten, ettei järjestelyyn sisälly perusteetonta taloudellista etua kummallekaan osapuolelle.

Liikkeen luovutus luovutuksensaajalle tapahtuu 1.1.2027, josta alkaen Kanta-Hämeen hyvinvointialue ottaa vastuun liikkeen luovuttajan palvelutuotannosta.

Luovuttajan palveluksessa oleva henkilöstö siirtyy liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti vanhoina työntekijöinä luovutuksensaajalle liikkeenluovutusajankohtana, sopimuksen liitteenä olevassa henkilöstön siirtosopimuksessa sovitulla tavalla. Henkilöstön sijoittuminen hyvinvointialueen organisaatioon on suunniteltu asiakaspalvelut-alatyöryhmässä.

Sopimus liikkeenluovutuksesta tulee molempia osapuolia sitovasti voimaan, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet. Sopimus purkautuu, elleivät hyvinvointialueen aluehallituksen päätös tai säätiön hallituksen päätös asiasta tule lainvoimaisiksi. Sopimuksen purkautuessa osapuolet neuvottelevat ja sopivat erikseen siitä, miten jo toteutetut liikkeen luovutuksen toimet käytännössä palautetaan tai hyvitetään.
(JS)

Toimivallan peruste

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 35.1 § 2-kohta, 10.5 § 32-kohta

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää

1. suhtautua myönteisesti Työvalmennussäätiö Luotsin hallituksen 18.11.2026 esittämään 178.432 euron liiketoiminta-arvoon ja hyväksyä sen liikkeenluovutuksen toteuttamisessa käytettäväksi enimmäisarvoksi siten, että lopullinen rahavastike määräytyy liiketoimintakokonaisuuden arvosta vähennettävien, hyvinvointialueelle siirtyvien velkojen ja vastuiden perusteella;
2. hyväksyä liikkeenluovutuksen toteuttaminen liitteenä olevan sopimusluonnoksen mukaisin keskeisin ehdoin ja edellä mainituin taloudellisin reunaehdoin;

3. oikeuttaa hyvinvointialuejohtajan neuvottelemaan ja hyväksymään liikkeenluovutussopimuksen lopulliset ehdot sekä allekirjoittamaan sopimuksen tai valtuuttamaan sen allekirjoittamisen edellä hyväksyttyjen perusteiden ja enimmäisarvon rajoissa ilman asian uutta käsittelyä aluehallituksessa.

Päätös

Täytäntöönpano Asiaote / Työvalmennussäätiö Luotsi, Luotsi Kehitys Oy, Hämeenlinnan kaupunki, Hämeenlinna-Vanajan seurakunta, toimialajohtaja Jussi Savola

Muutoksenhaku Oikaisuvaatimus